

IX Ka 421/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu w Wydziale IX Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – S.S.O. Jarosław Sobierajski

Sędziowie: S.O. Marzena Polak

S.O. Aleksandra Nowicka (spr.)

Protokolant st. sekr. sąd. Magdalena Maćkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Toruniu Barbary Dryzner

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2013r.

sprawy **Ł. J.** skazanego z art. 278§1 kk w zw. z art. 64§1 kk i in.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 23 maja 2013r., **sygn. akt II K 163/13**

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla go w punkcie II oraz III i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Grudziądzu;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. wydatkami powstałymi w postępowaniu odwoławczym obciąża Skarb Państwa;

IV. zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Grudziądzu) na rzecz adw. K. M. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt groszy) złotych brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconych obrony udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IX Ka 421/13

UZASADNIENIE

Ł. J. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 15 stycznia 2007 r., w sprawie II K 694/06 za przestępstwa z art. 280 § 1 kk i art. 157 §2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk popełnione w dniu 11 września 2006 r., i z art. 280 § 1 kk popełnione w dniu 22 lipca 2006 r., którym to wyrokiem skazano go na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby; postanowieniem Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 11 października 2007 r. zarządzono wobec skazanego wykonanie kary 2 lat pozbawienia wolności;

2. Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 27 sierpnia 2012 r., w sprawie II K 732/12 za przestępstwo z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w okresie od 14 do 16 marca 2012 r., którym to wyrokiem skazano go na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby;

3. Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 2 października 2012 r., w sprawie II K 964/12 za przestępstwo z art. 178a § 1 kk popełnione w dniu 16 czerwca 2012 r., którym to wyrokiem skazano go na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym; postanowieniem Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 27 lutego 2013 r. zamieniono skazanemu nie wykonaną karę 10 miesięcy ograniczenia wolności na 150 dni zastępczej kary pozbawienia wolności i zarządzono jej wykonanie;

4. Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 4 grudnia 2012 r., w sprawie II K 1225/12 za przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 21 lipca 2012 r., którym to wyrokiem skazano go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

5. Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 9 stycznia 2013 r., w sprawie II K 1250/12 za przestępstwo z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w okresie od 29 do 30 sierpnia 2012 r., którym to wyrokiem skazanego go na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby;

6. Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 15 stycznia 2013 r., w sprawie II K 1319/12 za przestępstwa popełnione w okresie od 21 do 22 sierpnia 2012 r., od 3 do 4 września 2012 r., którym to wyrokiem skazano go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

7. Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 4 lutego 2013 r., w sprawie II K 1484/12 za przestępstwo z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 4 sierpnia 2012 r., którym to wyrokiem skazano go na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności;

8. Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 13 marca 2013 r., w sprawie II K 36/13 za przestępstwo z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w dniu 7 października 2012 r., którym to wyrokiem skazano go na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby;

Ponadto wobec skazanego został wydany przez Sąd Rejonowy w Grudziądzu wyrok łączny z dnia 13 maja 2008 r. w sprawie II K 84/08, który połączył kary z wyroków w sprawach:

-Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 22 listopada 2007 r., w sprawie II K 574/07 za przestępstwa z art. 279 § 1 kk, popełnione w dniach 11/12 lutego 2007 r., którym to wyrokiem skazano go na karę 1 roku pozbawienia wolności;

-Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 22 listopada 2007 r., w sprawie II K 583/07 za przestępstwa z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 115 § 21 kk, popełnione w dniu 28 maja 2007 r., którym to wyrokiem skazano go na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności; wymierzono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności;

Wyrokiem łącznym z dnia 23 maja 2013 r. Sąd Rejonowy w Grudziądzu, sygn. akt II K 163/13,

W pkt I - na mocy art. 85 kk i art. 86 § 1 kk oraz art. 87 kk, w miejsce kar pozbawienia wolności oraz kary ograniczenia wolności orzeczonych w wyrokach Sądu Rejonowego w Grudziądzu w sprawach: II K 732/12, II K 964/12, II K 1225/12 oraz II K 1484/12, wymierzył skazanemu Ł. J. karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

W pkt II - na mocy art. 85 kk i art. 86 § 1 kk, w miejsce kar pozbawienia wolności, orzeczonych w wyrokach Sądu Rejonowego w Grudziądzu w sprawach: II K 1250/12 oraz II K 1319/12, wymierzył skazanemu Ł. J. karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

W pkt III - na mocy art. 577 kpk, na poczet orzeczonej w pkt II wyroku kary łącznej zaliczył skazanemu okresy zatrzymań w sprawie II K 1319/12 w dniach od 22 sierpnia 2012 r. do 23 sierpnia 2012 r. oraz od 17 września 2012 r. do 18 września 2012 r.;

Orzekł, że w pozostałym zakresie łączone wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu.

Na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 kpk umorzył postępowanie w odniesieniu do kar wymierzonych w sprawach Sądu Rejonowego w Grudziądzu o sygn.: II K 694/06, II K

574/07 oraz II K 583/07.

Zwolnił skazanego od wydatków poniesionych w toku postępowania przez Skarb Państwa, którymi obciążył Skarb Państwa.

Wyrok ten zaskarżył w całości na niekorzyść skazanego oskarżyciel publiczny,

zarzucając mu:

1. Obrazę przepisu prawa materialnego, tj. art. 85 kk poprzez orzeczenie w pkt II wyroku łącznego kary łącznej z pominięciem wyroku w sprawie II K 36/13, mimo, że przy zastosowaniu art. 89 § 1a kk nadawał się do połączenia ze skazaniami w sprawach II K 1250/12 i II K 1319/12
2. Obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 413 § 1 pkt 6 kpk poprzez niewskazanie w pkt I i II wyroku jako podstawy wymierzenia kar łącznych, odpowiednio 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, art. 89 § 1a kk w sytuacji, gdy Ł. J. został skazany za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania oraz kary bezwzględne, a zatem ich połączenie możliwe jest tylko na podstawie art. 89 § 1 a kk

Wskazując na powyższe skarżący domagał się uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego okazała się częściowo zasadna.

Jeśli chodzi o postawiony przez niego zarzut obrazu prawa materialnego, zauważyć należy, że w istocie bezspornym jest, że do połączenia z karami ze spraw II K 1250/12 i II K 1319/12, objętymi karą łączną orzeczoną w pkt II wyroku, nadawała się również kara orzeczona w sprawie II K 36/13. Sąd meriti, pomimo, że miał świadomość tego, że m.in. taki wyrok został wydany wobec skazanego (czemu dał wyraz wymieniając go w części wstępnej wyroku) i że osądzony nim czyn pozostaje w zbiegu realnym z innymi przestępstwami, nie ujął go jednak w sentencji wyroku, gdy wskazywał, w miejsce których z orzeczonych wobec skazanego kar, wymierzył mu karę łączną pozbawienia wolności w pkt II.

W pisemnych motywach orzeczenia wskazano, że nastąpiło to przez pomyłkę. Z wywodów odnoszących się do kary łącznej orzeczonej w pkt II wyroku wynika, że skazania w sprawie II K 36/13 sąd meriti jedynie omyłkowo zapomniał wymienić w sentencji, a określając jej wysokość - konkretnie ustalając granice dopuszczalnego wymiaru kary łącznej - w rzeczywistości miał go na uwadze. Powyższe uchybienie, jako odnoszące się do merytorycznego elementu wyroku - jak słusznie ocenił sąd orzekający - nie mogło zostać konwalidowane w trybie art. 105 kpk. Niemożliwe było jednak również jego usunięcie poprzez dokonanie stosownej zmiany wyroku przez sąd odwoławczy. Sama okoliczność, że wysokość orzeczonej kary łącznej mieściła się w granicach wymiaru kary łącznej ustalanych przy uwzględnieniu tegoż skazania - w sytuacji, gdy słuszność kary łącznej zależy m.in. od tego, czy należycie odzwierciedla ona relacje między poszczególnymi, objętymi nią skazaniami - nie uprawniała sądu odwoławczego, który ma prawo do dokonania korekty orzeczenia sądu I instancji jedynie wówczas, gdy odmienne, niż przyjęte w wyroku, rozstrzygnięcie jest oczywiście słuszne w okolicznościach dane sprawy, do prostego „uzupełnienia” pkt II sentencji zaskarżonego wyroku łącznego o jeszcze jeden wyrok jednostkowy. Rzecz bowiem w tym, że nie może być najmniejszych wątpliwości ani co do tego, które kary jednostkowe zostały połączone, ani co do tego, że wymierzona w ich miejsce kara łączna ukształtowana została po wnikliwym rozważeniu wszystkich okoliczności, jakie mogą mieć wpływ na ustalenie jej wysokości.

Mając na uwadze powyższe, sąd odwoławczy uchylił pkt II zaskarżonego wyroku łącznego oraz zawarte w jego pkt III rozstrzygnięcie o zaliczeniu okresów rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet kary łącznej orzeczonej w pkt II i przekazał w tym zakresie sprawę do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Sąd Rejonowy winien ponownie orzec o karze łącznej, tak, aby po lekturze wyroku (i uzasadnienia, jeśli powstanie konieczność jego sporządzenia) nie było żadnych wątpliwości, jakie kary jednostkowe obejmuje i że jej wysokość rzeczywiście ukształtowana została przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności istotnych dla prawidłowego ustalenia jej wymiaru.

Brak natomiast podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w pozostałym zakresie.

W szczególności zaaprobować należy orzeczenie o karze łącznej, zawarte w jego pkt I. Na uwzględnienie nie zasługuje postawiony przez skarżącego, który nie kwestionował merytorycznej zasadności tego rozstrzygnięcia, zarzut obrazy przepisów prawa procesowego dotyczących zasad redagowania wyroków. Faktycznie należałoby oczekiwać, że przepis art. 89 § 1 a kk zostanie uwzględniony w podstawie tego orzeczenia. Obraza prawa procesowego, której sąd meriti się dopuścił, pomijając go, nie miała jednak wpływu na treść tegoż rozstrzygnięcia, czego nie wykazywał także sam skarżący. Nie ulega wszak wątpliwości, że sąd w rzeczywistości miał na uwadze i zastosował prawidłowe zasady łączenia kar z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania. Nie było zatem podstaw, by naruszać powagę zapadłego orzeczenia, dokonując zmiany wyroku w sposób wnioskowany przez skarżącego.

Sąd odwoławczy nie dopatrył się też w zaskarżonym orzeczeniu żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze, będących podstawą do uchylenia wyroku z urzędu.

W tej sytuacji zaskarżony wyrok łączny w pozostałym zakresie utrzymany został w mocy.

O kosztach procesu odnośnie utrzymanej w mocy części orzeczenia, sąd odwoławczy orzekł po myśli stosownych przepisów, obciążając Skarb Państwa wydatkami powstałymi w postępowaniu odwoławczym.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w oparciu o przepisy § 14 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.